

Dwie przyczyny

Emigracja polska we Francji składa się z dwóch zasadniczych elementów: emigracji z robkowej, którą walka o kęs chleba zmusiła do opuszczenia rodzinnej ziemi przed wieloma już laty i emigracji uchodźczej, przybyłej tu między październikiem ub. r. a majem r. b. Pierwsza jest bez porównania liczniejsza, przewyżająca do warunków miejscowych, zakorzeniona niemal, druga traktuje swój pobyt tylko jako przejściowy.

Niemniej jednak życie całej emigracji zarówno jednej jak i drugiej, zaczyna się pomimo zupełnego wytrącenia z dotychczasowej równowagi, powoli stabilizować. Tak czy inaczej, szkodzący nam wszyscy do przetrwania idącej zimy, która w dzisiejszych warunkach będzie jednak dość ciężka.

Równocześnie z obroną przed chłodem powinniśmy pomyśleć o zabezpieczeniu się przed zimnami i lodowymi stosunkami wewnętrznymi, która między nami zagościła, a trafiwszy na podatny grunt zakorzenia się niezwykle szybko i głęboko.

Pomimo niezwykle ciężkich warunków nie wolno nam zatracić zbiorowego poczucia, nie wolno nam wyrzekać się łączności, nie wolno nam żyć egoistycznie, w swoim, własnym świecie ku podwórkom.

Jesteśmy skupiskiem ludzi, jednej krwi, jednej wiary i jednej mowy. Stanowimy więc pewną siłę, która powinna przedstawiać pewną wartość moralną i duchową. Wartość tym większą, im znaczenie będzie jednostkowej postawy zbiorowości. Narazie jednak wszyscy chodzimy tylko swoimi, własnymi ścieżkami w obrębie swego, ciałnego podwórka, nie mając dziś szerszych horyzontów myślenia, a częstokroć nie umiemy się nawet dogadzać swoimi własnymi językami między sobą.

Najsubtelniejszym wyrazem siły jest organizacja. Najlepszym kierownikiem zbiorowości jest ten, kto jest dobrym organizatorem. Organizator bowiem tworzy życie i umie je przystosować do potrzeb, doktryner, człowiek „rutyny” z tego życia robi karykaturę. I właśnie my emigranci odczuwamy na własnej skórze robotę niektórych doktrynerów.

Ludzi dziś bardzo niepowolanych. Ludzi zesztywniających. Bez cienia inicjatywy własnej, bez logiki w poczynaniach, bez zmysłu orientacyjnego, nie umiemy patrzeć realnie. Często do ludzi, którzy nie kierują się ani sercem, ani rozumem. Ludzi nie odpowiedzialnych, nawet przed własnym sumieniem, nie mówią już o sumieniu zbiorowości.

I to jest pierwsza nasza przyczyna.

Najwięcej zawsze gubią i demoralizują ludzi dwie rzeczy: nędza i zbytek. I jedno i drugie pochodzi z pieniądza. Pieniądz więc jest narzędziem zła? Niekoniecznie. Może być narzędziem zła lub dobra. Zależy w czym reku pieniądz się znajduje. Złoty może być narzędziem zła, może być narzędziem dobra, czy oddane

W kilku wierszach

KRAKÓW. — Niemiecki tłumacz szachowy pod kierunkiem znanego szachisty Bogoljubowa rozpoczął się w Krakowie. Dalsze rozgrywki odbędą się w Warszawie i Krynie.

COMMENTRY. — 27-letni E. Bossedon z Commentry, zatrudniony w zakładach Saint-Jacques w Montlucon, został przejechany przez samochód ciężarowy i zmarł w szpitalu.

LWÓW. — We Lwowie masowo produkują się na ulicach lirnicy, śpiewacy podwórkowi, artyści akrobaci i t. d. Na placu św. Teodora znajduje się t. zw. „Menażeria państwowa”.

NOWY JÓRK. — W stanie Michigan zaleje orkan z szybkością 95 km. na godzinę i jest już przeszło 50 ofiar.

WŁÓW. — Dawna polska ta ryfa kolejowa na ziemiach wędrowników, okupowanych przez Sowietów została podwyższona o 75%.

MONTLUÇON. — W kamieniołomach w Dienat, po wybuchu miny, dwaj robotnicy pp. M. Ledion i D. Casereti zostali ciężko zranieni.

Dziesięć tysięcy internowanych Polaków pozostaje w Szwajcarii

Saint - Etienne. — Gazeta „Le Mémorial” donosi, iż pierwszy internowani francuscy przybyli już do Francji.

Pierwszy transport służby zdrowia, składający się z 57 oficerów,

W bułecie dworcowym przyjęto ich śniadaniem.

Zostało już powzięte zarządzenie w celu przewiezienia 30 tysięcy internowanych, na repatriację których zgodziły się wła-

SZWAJCARIA: Wieś w górach. (P.W. 6911).

podoficerów, żołnierzy i 3 sanitariuszek, przybył z Wil (canton Saint - Gall) do Genewy, skąd zostali skierowani do Belle-

Na dworcu Cornavin zwolnieni żołnierze zostali przyjęci przez majora Keller, Komisarza Federalnego do Spraw Repatriacji.

dze niemieckie. Około 100 pociągów przejeżdża przez Genewę z internowanymi.

Pięć tysięcy koni zostanie również zwróconych Francji.

Chwilowo pozostanie w Szwajcarii 10 tysięcy Polaków, 100 Belgów i 200 Anglików w oczekiwaniu na decyzję co do ich dalszych losów.

Operacje wojenne

Gwałtowny atak na Bristol R. A. F. bombarduje Hamburg

Rzym: Skuteczne kontrataki włoskie

Ateny: Grecy dochodzą do Argynokastro

KOMUNIKATY NIEMIECKIE...

Berlin. — Lotnictwo Rzeszy przeprowadziło silny atak na Bristol w ciągu kilku godzin. Setki samolotów rzucały bomby, co spowodowało wybuchy i 45 pożarów. Inny nalot był skierowany na Portland i na przedmieścia Londynu.

Pomocniczy krążownik niemiecki, działający na innej połaci zatopił już 95.000 ton brytyjskich statków handlowych.

Dokonano znacznych zniszczeń w składach żywności i dołach lotniczych. Pozostawiono kowano Battersea, Southmarket i Southampton.

We dnie samoloty niemieckie rzucały bomby na różne porty angielskie wzdłuż cieśniny La Manche.

Samoloty RAF ukazały się nad północną Rzeszą, ale ich bomby nie wyrządziły większych szkód. Zestrzelono 1 samolot brytyjski, brak trzech maszyn niemieckich.

KOMUNIKATY BRYTYJSKIE...

Londyn. — Nocne naloty nieprzyjacielskie były skierowane na zachodnie części Anglii. Są straty w ludziach i szkody materialne w budynkach handlowych i mieszkalnych. Londyn miał noc dość spokojną, gdyż spadło tylko kilka bomb na jego przedmieścia.

Dalekonośne armaty niemieckie, znajdujące się koło przylądka Gris Nez ostrzeliwały w ciągu godziny Dover i okolice. Dział angielskie odpowiedziały gęstym ogniem.

Lotniska Christiansund i port Hook w Holandii zostały zaatakowane przez RAF. Inne samoloty bombardowały składy porowe w Boulogne-sur-Mer.

Największy atak był skierowany na ośrodki przemysłowe w Hamburgu i okolicy, gdzie zauważono liczne wybuchy i pożary. Pozostawiono atakowano gazownię w Altona, dokł w Wilhelmshafen, fabrykę produktów chemicznych w Wilhelmshafen oraz port w Denheider, urządzenia portowe, lotniska i baterie przeciwlotnicze. Jeden z aparatów brytyjskich nie wrócił.

Z Kairo donoszą, iż marszałek lotnictwa sir Arthur Longmore, naczelny dowódca brytyjskich sił powietrznych w Egipcie, dokonał podróży inspekcyjnej w Grecji i został przyjęty przez króla Jerzego greckiego oraz przez premiera Metaxasa.

KOMUNIKATY WŁOSKIE...

Rzym. — Samoloty włoskie atakowały bazę morską w Aleksandrii oraz urządzenia wojskowe w Marsa-Matruh.

Lotnicy brytyjscy rzucały bomby na Tobruk, Bardia, Derna i Apollonia, wyrządzając nieznaczne szkody.

Na froncie greckim przeprowadzono kilka skutecznych kontrataków. Lotnicy Italii bombardowali pozycje nieprzyjacielskie, wzdłuż wybrzeży Egejskiego Morza. Samoloty greckie ukazały się nad portem Durazzo, powodując lekkie szkody i zranienie kilku osób. Jeden z tych samolotów został zestrzelony.

KOMUNIKATY GRECKIE...

Ateny. — Wojska greckie posuwają się nadal na całym froncie. Zajęły one miasto Moszopolis, o 20 km. na północ od Korinthu. Zabrano 1500 jeńców, 12 dział, wiele moździerzy i różnego sprzętu wojennego. Lotni-

Ofiary bombardowania Marsylii

Marsylia. — Wszystkie osoby, które zostały zabite podczas bombardowania miasta, zamieszkiwały w jednym domu przy ul. Hortensias w Chartreux. Są to pp. Antonia Frederici, z domu Valpe, lat 59; Teresa Fouchet, wdowa, z domu Suir, lat 58; Adrienne Corriger, z domu Escudie, 46 lat oraz Maria Fouriade, 97 lat.

Ranni są: pp. Antonia Mayo — wdowa; Piotr Mayol — 45 lat; Corriger — 29 lat; chłopczyk Jan Corriger — 6 lat i Lucian Gilli — 25 lat.

Pogrzeb ofiar bombardowania odbędzie się we środę na smolarzu St - Pierre.

ZNIESIENIE „GRANICY JĘZYKOWEJ” W SAARZE I LOTARYNGII

Vichy. — P. Burckel, rzadca Okręgu Saary i Lotaryngii ogłosił zniesienie „granicy językowej” w tym okręgu na skutek przesiedlenia ludności.

Akcja tego przesiedlenia do Francji jest już ukończona.

Równocześnie p. Burckel doniósł, iż na skutek zniesienia tej „granicy językowej”, nie ma już mowy o przesiedleniach z Rzeszy.

NOWY AMBASADOR SOWIECKI W BERLINIE

Moskwa. — P. Dekanozow, b. zastępca komisarza do spraw zagranicznych, został mianowany ambasadorem sowieckim w Berlinie. Dotychczasowy ambasador p. Szkwarczew został zwolniony.

NOWY NALOT NA JUGOSŁAWIE

Białogród. — Agencja Avala komunikuje, że samoloty nieustannie nad tereny Jugosławii rzucały bomby na Okrida.

SPRAWA BAZ W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ

Waszyngton. — P. Sumner Welles wystąpił przeciw propagandzie, usiłującej szerzyć zamieszanie w zagadnieniach, dotyczących utworzenia baz morskich i powietrznych w Ameryce Łacińskiej.

P. Sumner Welles oświadczył, że Stany Zjednoczone nie mają żadnego zamiaru kupna wynajęcia takich baz albo też powzięcia innych kroków, które mogłyby być uważane przez republikę amerykańską jako zagrożenie ich suwerenności.

WSPRAWIE ARTYKUŁU P. MARCEL DEAT

Vichy. Ministerstwo Sprawiedliwości komunikuje:

„W dzienniku „L'Oeuvre”, z dnia 22 listopada 1940 r. p. Marcel Deat pozwolił sobie w stosunku do p. Alibert, Ministra Sprawiedliwości, na nieuczciwe oszczerstwa.”

„Minister Sprawiedliwości, znanym wszystkim Francuzom, przypomnieć dziennikowi „L'Oeuvre”, tylko takie znaczenie i uwagę, na jakie zasługuje to pismo.”

P. Minister oświadcza jednak, że artykuł p. Marcel Deat nie zawiera ani cząstki prawdy.”

PREZES P. K. O. P. GRUBER W ARGENTYNIE

Buenos Aires. — Przybył tu prezes Polskiej Kasy Oszczędności, a jednocześnie zwierzchnik łamińskiego Banku P.K.O. (Polskiej Kasy Opiek) dr. Henryk Gruber.

Dr. Gruber udzielił kilku wywiadów prasie.

Wobec tego, że generałowi Antonoscow towarzyszyło kilku jego ministrów, sfer politycznych w stoicy Rzeszy uważają, że rozmowa ta napewno pogłębia współpracę niemiecko - rumuńską we wszystkich dziedzinach.

Nie jest też wykluczonym —

Mocarstwa „osi” i Państwa Bałkańskie

Król bułgarski nie przybędzie do Berlina

Berlin. — D. N. B. komunikuje, iż wbrew wszelkim przypuszczeniom i obiegającym pogłoskom, oficjalnie czynniki niemieckie

nie wyjaśniły przedstawicielom prasy zagranicznej, że narazie nie oczekuje się w Berlinie przybycia żadnego z kierowników Bułgarii.

PAN TUKA

Berlin. — Kanclerz przyjął w nowym gmachu Kanclarii w obecności p. von Ribbentrop p. prof. Tuka, prezesa Rady Ministrów oraz ministra słowackiego

U HITLERA

ministerstwa spraw zagranicznych. P. Tuka opuścił Berlin wieczorem. P. von Ribbentrop towarzyszył słowackiemu premierowi od pałacu Bellevue aż na dworzec.

Sowiety i Rumunia rozpoczyna obrady handlowe

Bukareszt. — Został tu zawarty układ sowiecko - rumuński w sprawie dostarczenia Rumunii 35 tysięcy ton nafty rosyjskiej — do oświetlenia.

Nafta jest przeznaczona dla Besarabii, której Sowiety nie mogą zaopatrywać bezpośrednio.

Dostawy natrafiają na trudności. Produkcja benzyny w Rumunii jest obfita, lecz ilość nafty do oświetlenia jest dość nieznaczna, jeśli się zważy zapotrzebowania wewnętrzne i dostawy, które kraj ten musi uskutecznić dla Rzeszy i Italii.

Obecny układ został zawarty niezależnie od rokowań handlowych sowiecko - rumuńskich, które mają się niebawem rozpocząć w Moskwie.

Poza tym został podpisany

UKŁAD HANDLOWY TURECKO - RUMUŃSKI

Ankara. — Zgromadzenie narodowe (Parlament) uchwaliło ratyfikację ostatnio zawartego układu handlowego pomiędzy Turcją a Rumunią, celem wzmożenia stosunków gospodarczych między obu krajami.

Dzięki reorganizacji rynku pracy niema już bezrobotnych w Lyonie

Lyon. — P. Chadanson, dyrektor wielkich robót w Lyonie, oświadczył w wywiadzie prasowym, że w ub. sobotę ostatnie 1500 bezrobotnych mężczyzn otrzymało karty zatrudnienia.

W chwili rozpoczęcia obecnego sezonu przeszło 20 tysięcy bezrobotnych. Do 1-go listopada zatrudniono w różnych przedsiębiorstwach 3 tysiące osób. Pewna część znalazła zajęcie własnymi środkami. Reszta została ostatnio zadowolona do rejestracji w Urzędzie Pośrednictwa Pracy i wpisywała się kolejno w ub. tygodniu. Według ogłoszonych w swoim czasie komunikatów, przewidziano możliwość zatrudnienia pozostałych dopiero na 1-go grudnia. Okazało się jednak, że odpowiednia reorganizacja rynku pracy pozwoliła na zmniejszenie bezrobocia przed ostatnią datą, co świadczy jak najlepiej i celowość środków i sprężystości działania odpowiednich czynników.

Każdy z zarejestrowanych otrzymał więc zajęcie i będzie zarabiał 8 fr. 45 cm. za godzinę, licząc po 29 godzin pracy tygodniowo, co razem wynosi około 800 franków miesięcznie.

Otworzono 50 nowych warsztatów pracy w różnych punktach miasta i okolicy.

Pozostaje jeszcze do załatwienia sprawa bezrobocia wśród kobiet, co zapewne również zostanie pomyślnie załatwione.

PO RAZ PIERWSZY W HISTORII

Blokowanie rachunków brytyjskich

Londyn. — Po raz pierwszy w historii wprowadzono „blokowanie” funtów sterlingów na specjalnych kontaktach przy załatwianiu transakcji międzynarodowych. Chodzi tu o ochronę dewiz przed wywozem.

Po przystąpieniu do trójpzymierza Rumunia odegra większą rolę niż Węgry

Berlin. — Narady, przeprowadzone w Berlinie przez „conductora”, Rumunii, gen. Antonescu z Kanclerzem Rzeszy i pp. Hess i von Ribbentrop — są uważane w sferach berlińskich, jako fakt doniosły i mający wywrzeć zasadniczy wpływ na przyszłość Europy. Podkreśla się tu równocześnie iż rokowania te nie będą nosiły wyłącznie charakteru politycznego.

Wobec tego, że generałowi Antonoscow towarzyszyło kilku jego ministrów, sfer politycznych w stoicy Rzeszy uważają, że rozmowa ta napewno pogłębia współpracę niemiecko - rumuńską we wszystkich dziedzinach. Nie jest też wykluczonym —

zdaniem tych kół, — iż narady Kanclerza Rzeszy z przedstawicielami Rumunii będą znacznie donioślejsze, niż poprzednie spotkania z kierownikami polityki węgierskiej.

Szczególnie ważną jest rola Rumunii, jako dostawcy surowców dla Rzeszy.

NOWY KONSULAT STANÓW ZJEDNOCZONYCH WE WŁADYWOSTOKU

Waszyngton. — Radio amerykańskie donosi, że rząd sowiecki wyraził zgodę na otwarcie konsulatu amerykańskiego we Władystoku.

TO i OWO W róg owiec

W Chinach znajduje się kilkutysięczna rzesza polska, zamieszkała głównie w dwóch większych skupiskach w Charbinie i w Szanghaju. Życie społeczne, mimo małej liczby, jest naszymi Redakcją żywe i dość silnie rozwinięte. Główną troską jest oczywiście wychowanie młodzieży.

Miejscowa młodzież polska, po ukończeniu gimnazjum staje przed bardzo ważnym w jej życiu problemem: co dalej?

Dla jednostek niezależnych pytanie to jest tym bardziej dręczące, że na dalsze studia nie posiadają one funduszy, a gimnazjum, jako takie, żadnego fachu nie daje.

To zagadnienie było często poruszane przez starsze społeczeństwo. Zorganizowano komitety stypendialne, ale dotychczas nie w tym kierunku nie dało się zrobić. To też Związek Młodzieży Polskiej postanowił własnymi siłami zapoczątkować akcję pomocy na dalsze studia dla swych członków w postaci kilku stypendiów do miejscowych wyższych lub fachowych uczelni. Mówimy „do miejscowych”, bo Związek nie dysponuje na razie takimi funduszami, które by umożliwiły danie stypendium do którejś z wyższych uczelni zagranicą np. w Szanghaju, Hongkongu i t. d.

Możliwe, iż z czasem, przy pomocy ze strony starszego społeczeństwa i przyjaciół młodzieży, Związek uzyska odpowiednio sumy, lecz teraz musi ograniczyć się do stypendiów do miejscowych uczelni jak np.: Kursu języków, College Y.M.C.A., Radio-techniczne kursa, itd.

Jak widać, mimo trudności, młodzież nasza na Dalekim Wschodzie nie składa rak bezczynnie, lecz daje przykład inicjatywy i wytrwałości.

Kacik dla gospośi

TRWAŁOŚĆ MYDŁA

Aby przedłużyć trwałość mydła, należy umieszczać je zawsze w naczyniu dziurkowanym; mydło pozostaje zawsze czyste i można z niego używać. Gąbka do mycia pozwala na porządne i czyste mycie, przy jak najniższym zużyciu mydła. Jest więc bardzo praktyczna.

Trochę humoru

MĄDRE ZŁEGO POCZĄTKI

Car Paweł I wpadł w pasję pod czas parady wojskowej na widok niezręcznego zachowania się jednego z oficerów.

— Odesłać tego osia z powrotem na jego folwark!

— To biedak, nie posiada nawet morga ziemi! — odpowiedział pułkownik.

— Dać mu w takim razie folwark — zawołał car. — Nie odwołuje rozkazów.

BEZ TŁOKU

Nie wydaje ci pana, ale mogę mu dać miejsce w sercu swoim. — O nie, dziękuję, nie lubię ścisłu.

REPATRIACJA PRZESZŁO TRZECH MILIONÓW UCHODźCÓW

Vichy. — Repatriacja uchodźców rozpoczęła się 20 lipca i została ukończona 31 października.

W czasie tego okresu sformowano 2 tys. 971 pociągów. Przewieziono 3 miliony 248 tys. 920 uchodźców.

Felieton „Wiariusu Polskiego” Nr. 24.

MARIA RODZIEWICZÓWNA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....